

زیگموند فروید

روان‌کاوی برای همه

ترجمه
مهدی افشار

سرایش

سرشناسه:	فروید، زیگموند ۱۸۵۶-۱۹۳۹ م. Freud, Sigmund
عنوان و نام پدیدآور:	روان‌کاوی برای همه / زیگموند فروید؛ ترجمه مهدی افشار.
مشخصات نشر:	تهران: سرایش، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری:	۱۵۲ ص.
شابک:	978-964-9997-09-4
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا	
یادداشت:	عنوان اصلی: Zur Psychopathologie des Alltagslebens
یادداشت:	اثر از متن انگلیسی تحت عنوان «Psychopatology of everyday life» «2003 c» به فارسی برگردان شده است.
عنوان دیگر:	آسیب‌شناسی روانی زندگی روزمره.
موضوع:	روانکاوی؛ حافظه؛ سرکوب (روان‌شناسی)؛ دستورپوشی.
شناسه افزودن:	افشار، مهدی، ۱۳۲۶ - ، مترجم
رده‌بندی کنگره:	۱۳۹۰ ۴۸۷۸ ف / BF ۱۷۳
رده‌بندی دیوئی:	۱۵۰/۱۹۵۲
شماره کتابشناسی ملی:	۲۴۰۲۰۸۶

روان‌کاوی برای همه

زیگموند فروید

ترجمه مهدی افشار

چاپ اول: ۱۳۹۰، تهران

لیتوگرافی: صدف چاپ: مهارت طرح جلد: محسن سمعی

ناظر فنی: محمد زرگنده حق چاپ محفوظ است.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۹۹۷-۰۹-۴ ISBN: 978-964-9997-09-4

نشر سرایش: ۶۶۹۷۸۴۵۳ مرکز بخش: کلبه کتاب ۶۶۴۶۹۶۲۴

قیمت: ۴۵۰۰ تومان

فهرست مطالب

۴	مقدمه ناشر
۵	پیش‌گفتار مترجم
۹	زیگموند فروید
۲۹	مقدمه
۳۳	فصل اول
۴۵	فصل دوم
۶۱	فصل سوم
۷۱	فصل چهارم
۹۳	فصل پنجم
۱۱۳	فصل ششم
۱۲۹	فصل هفتم
۱۴۷	جدول سیر تاریخی

مقدمه ناشر

با ظهور دانشمندان روانشناسی در نیمه قرن بیستم که اغلب از شاگردان فروید محسوب می شدند این علم از انحصار فروید خارج و در عرصه نقد و نظر گزاره های علمی فروید با تردید مواجه شد. پس از آن مباحث فروید به یک دانش تاریخی تبدیل و از عرصه عمومی به کنج دانشگاه ها عقب نشست.

اگرچه بخشی از نظریات فروید با تردید مواجه شد اما بنا به قانون ابطال پذیری علم چیزی از ارزش آن نکاهید. به هر حال این سرنوشت علم است که همانطور روزی گزاره های فروید با تردید مواجه شد گزاره های دیگر دانشمندان هم روزی با تردید مواجه شوند. اما از آنجا که حقیقت از تقابل با غیر حقیقت زاده می شود لذا از غبار گرفتن این نظریات جلوگیری باید کرد.

همین ضرورت باعث شده ما به عنوان ناشر به چاپ این اثر کلاسیک در حوزه روانشناسی اقدام نماییم تا با مطلع کردن دانشمندان و دانشجویان از محتویات این اثر و در تقابل نهادن گزاره های این علم با دیگر گزاره ها و اندیشه ها به نمایان نمودن نادرستی های علمی این اثر کمک کرده و با کوشش در نقد این اثر به پرده برداری از گزاره های درست و نزدیک تر به حقیقت تشویق نماییم و گرنه در باطل بودن بسیاری از گزاره های فروید امروزه کسی شک ندارد. در پایان لازم به توضیح است که غرض از ارائه این نظریات به معنی درستی یا تأیید تمام آنها نیست بلکه صرفاً به جهت آگاهی از نظریات فروید مطرح گردیده است.

پیش‌گفتار مترجم

این قلم در سال ۱۳۵۱ برای نخست بار اثر حاضر را به فارسی برگرداند. در آن روزهای آفتابی عمر، ترجمه چنین کتابی که مخاطبان آن مردم عادی بودند شوقی افکنده بود در دل مترجم که اثری آفریده است، ماندگار که جامعه غیرمتخصص ایرانی را با پدیده علمی آشنا ساخته که تاکنون فقط نامی از آن شنیده بود. مفاهیمی چون اید، اگو، سوپراگو، لیبیدو، سرکوب، عقده ادیپ، عقده الکتر، برای مترجم جذابیتی بسیار داشت و پنجره‌یی تازه را به روی روشنی علمی می‌گشود که آکنده از شگفتی و مناظر دل‌نشین بود.

خامی قلم و نو بودن مباحث مطروحه و پیچیدگی‌های زبانی فروید و چه بسا پیچیده‌تر شدن زبان به هنگام ترجمه به انگلیسی، انتقال این مفاهیم را به فارسی دشوارتر گردانیده همه و همه دست به هم داده، سبب شده بود که ترجمه همانی نشود که مترجم بعد از سی و اندی سال که در آن بازنگری کرد، خوش دل باشد.

پیشنهاد جناب زرگنده همکار انتشارات سرایش برای تجدید چاپ اثر بی هیچ تغییری؛ در عین حال که موجب خوش حالی مترجم شد، که اثر ترجمه شده آن روزگاران، امروز نیز شوقی انگیزخته، موجبی نیز برای دل‌نگرانی شد که بی‌گمان صاحب‌نظران قضاوت و داوری‌یی خواهند داشت که مترجم بعد از سی و شش سال (دقیقاً) تغییری در زبان و دریافت‌هایش از متن نداشته است - هر چند که آن متن اولیه نیز تا حدودی

قابل قبول بوده است - اما برای مترجم امروز پس از این مدت نسبتاً طولانی، نگاهی دوباره به اثر یک ضرورت بود.

از شما چه پنهان که هنوز به هنگام ترجمه احساس کردم متن انگلیسی به روانی متون دیگر و فارغ از دشواری نیست و این بار با قاطعیت می‌نویسم که مترجم انگلیسی زبان، در ترجمه متن از آلمانی به انگلیسی در مواردی کج سلیقه‌ی به خرج داده و بی سبب جملات را کشدار کرده، تا آن‌جا که گاه بلندای یک پاراگراف به بلندای یک صفحه و نیم کامل از کتاب است. به همین روی در ترجمه فارسی ناگزیر شدم پاراگراف‌های تازه‌یی برای متن تعبیه کنم.

کتاب آن‌گونه که فروید می‌نویسد، با هدف آشناسازی دانش‌آموختگان و دانش‌گاه دیدگان رشته‌های غیرپزشکی است و دقیقاً سطح دانش و پیشی که عرضه می‌دارد، فراتر از سطح درک توده مردم است. فروید بر آن است که جامعه را از این طریق با مبانی و اهمیت این دانش که در زمان خودش نویافته بود، آشنا سازد. به همین جهت باب گفت و گو را با یک فرد تحصیل کرده اما متعلق به حوزه‌یی در خارج از قلمرو پزشکی می‌گشاید و آن فرد - یحتمل خود فروید است - پرسش‌هایی را مطرح می‌کند که زمینه را برای شناخت این دانش هموار می‌گرداند.

اگرچه فروید پرسش‌گر خود را lay man یعنی فرد عامی می‌خواند، ولی منظور او از فرد عامی، فردی است که پزشک نیست و در مواردی نیز او را impartial person یعنی شخص بی‌طرف خطاب می‌کند و مترجم برای پرهیز از هرگونه سوء تفاهمی عبارت «شخص بی‌طرف» را برگزیده است تا تصور عامی بودن را به خواننده‌یی که با روان‌کاوی بی‌گانه است؛ القا نکند.

پرسش‌های طرح شده توسط شخص بی‌طرف که اتفاقاً خیلی هم بی‌طرف نیست و با این پندار است که حتماً پزشکان باید به روان‌کاوی بپردازند؛ و فروید موضعی در مقابل او دارد و معتقد است روان‌کاوی

مقوله‌یی است غیر پزشکی، زمینه‌یی است که به یاری آن خواننده را با مبانی روان‌کاوی آشنا می‌سازد.

اگر در مجلد نخست این کتاب دو جلدی، توجه فروید طی پنج گفتار به هیستری بود، در این مجلد نگاه فروید به بیماری نوروز است و فروید به زبانی ساده نشان می‌دهد که ریشه نوروز در بحران‌های جنسی است که همه انسان‌ها و بالاخص مردان از زمان تولدشان تا هنگام بلوغ پشت سر می‌گذارند.

اگرچه فروید مطالب پیچیده روان‌کاوی را در این مجلد طرح کرده و آن چه بیان داشته به مراتب فنی‌تر و علمی‌تر از مجلد نخست است، ولی از آن جا که شیوه پرسش و پاسخ را در پیش گرفته و برخی توضیحات از طریق پرسش طرح شده است، مطلب مفهوم‌تر است و خواننده وقتی کتاب را به پایان می‌رساند، می‌داند که درباره روان‌کاوی و ریشه‌های نوروز بسیار می‌داند که این شناخت افقی دیگر را به گستره دنیای درون، پیش روی خواننده می‌گشاید. و با خواندن این کتاب است که می‌توان دریافت چرا حافظ می‌گوید:

در اندرون من خسته دل ندانم کیست
که من خموشم و او در فغان و در غوغاست

مهدی افشار

زمستان ۱۳۸۷